

Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro duševní zdraví za rok 2021

Praha, duben 2022

RADA VLÁDY PRO DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

Rada vlády pro duševní zdraví

Rada vlády pro duševní zdraví (Rada) je stálým poradním, iniciačním a koordinačním orgánem vlády České republiky pro oblast komplexní podpory osob s duševním onemocněním a oblast prevence a včasné intervence.

Byla zřízena vládou České republiky usnesením č. 713 ze dne 8. října 2019, kdy byl přijat i Statut Rady a Jednací řád Rady. Statut Rady byl změněn usnesením vlády č. 76 ze dne 27. ledna 2020, kdy byl jako stálý host doplněn zástupce Světové zdravotnické organizace. Další změna byla usnesením č. 866 z 24. srpna 2020, čímž byla Rada doplněna o 1 nového člena.

Rada soustřeďuje, projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy v oblasti duševního zdraví a koordinuje její realizaci na mezinárodní, celostátní, krajské a místní úrovni.

Projednává Národní akční plán pro duševní zdraví 2020–2030 (NAPDZ) jako výchozí dokument komplexně pokrývající oblast duševního zdraví v České republice. Rada koordinuje plnění NAPDZ, a to včetně návaznosti na související strategie a akční plány, jako jsou Národní akční plán prevence sebevražd a Národní akční plán pro Alzheimerovu nemoc a obdobná onemocnění 2020-2030, a každoročně vyhodnocuje plnění úkolů, které z nich vyplývají. O těchto i dalších úkolech předkládá informaci vládě České republiky. Vedle toho projednává i další iniciativní, koncepční, metodické a další materiály předložené jednotlivými členy. Rada také koordinuje efektivní financování oblasti duševního zdraví a zaujímá stanoviska a předkládá doporučení k materiálům předloženým vládě, pokud se dotýkají problematiky duševního zdraví.

Rada má dle článku 7 Statutu Rady jako svůj pracovní orgán ustanoven meziresortní koordinační tým, ve kterém jsou zástupci relevantních resortů, jejichž ministři jsou členy Rady.

Výroční zpráva o činnosti Rady se předkládá vládě do 31. května následujícího roku.

Členství v Radě

Rada má dle Statutu 22 členů a jednoho stálého hosta. Seznam členů v roce 2021 zobrazuje tabulka 1.

Tabulka 1 Seznam členů Rady vlády pro duševní zdraví v roce 2021

Jméno	Funkce	Členem Rady	
		od	do
Předseda Rady			
Ing. Andrej Babiš	předseda vlády	8. 10. 2019	16.12. 2021
prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.	předseda vlády	17. 12. 2021	
Výkonný místopředseda Rady			
Doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D.	ministr zdravotnictví	29. 10. 2020	7. 4. 2021
Prof. MUDr. Petr Arenberger, DrSc., MBA, FCMA	ministr zdravotnictví	7. 4. 2021	25. 5. 2021
Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch	ministr zdravotnictví	26. 5. 2021	17. 12. 2021
prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR	ministr zdravotnictví	17. 12. 2021	
Tajemnice Rady			
MUDr. Dita Protopopová	tajemnice Rady	5. 11. 2019	31. 8. 2021
Mgr. Ivana Svobodová	tajemnice Rady	1. 9. 2021	
Člen Rady			
Dipl. pol. Jana Maláčová, MSc.	ministřyně práce a sociálních věcí	8. 10. 2019	16.12.2021
Ing. Marian Jurečka	ministr práce a sociálních věcí	17. 12. 2021	
Ing. Robert Plaga, Ph.D.	ministr školství, mládeže a tělovýchovy	8. 10. 2019	16.12.2021
Mgr. Petr Gazdík	ministr školství, mládeže a tělovýchovy	17. 12. 2021	
Ing. Jan Hamáček	ministr vnitra	8. 10. 2019	16.12.2021
Mgr. Bc. Vít Rakušan	ministr vnitra	17. 12. 2021	
Ing. Klára Dostálová	ministřyně pro místní rozvoj	8. 10. 2019	16.12.2021
PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D.	ministr pro místní rozvoj	17. 12. 2021	
Mgr. Marie Benešová	ministřyně spravedlnosti	8. 10. 2019	16.12.2021
JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.	ministr spravedlnosti	17. 12. 2021	
JUDr. Alena Schillerová, Ph.D.	ministřyně financí	8. 10. 2019	16.12.2021
Ing. Zbyněk Stanjura	ministr financí	17. 12. 2021	
prof. JUDr. Helena Válková, CSc.	vládní zmocněnkyně pro lidská práva	18. 12. 2019	
MUDr. Jiří Běhounek	zástupce Asociace krajů ČR	18. 12. 2019	25. 4. 2021
doc. PaedDr. Ilona Mauritzová, Ph.D.	zástupkyně Asociace krajů ČR	26. 4. 2021	
Mgr. Radka Vladyková	zástupkyně Svazu měst a obcí ČR	18. 12. 2019	
doc. MUDr. Martin Anders, Ph.D.	zástupce Psychiatrické společnosti ČLS JEP	18. 12. 2019	
prof. MUDr. Michal Hrdlička, CSc.	zástupce sekce dětské a dorostové psychiatrie Psychiatrické společnosti ČLS JEP	18. 12. 2019	
PaedDr. Blanka Veškrnová	zástupkyně Asociace komunitních služeb v oblasti péče o duševní zdraví	18. 12. 2019	
MSci. Marie Salomonová	zástupkyně uživatelů péče	18. 12. 2019	
Ing. Josef Závisek	zástupce neformálních pečovatелů	18. 12. 2019	
Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA	zástupce Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR	18. 12. 2019	
Mgr. Martin Balada, LL.M.	zástupce Svazu zdravotních pojišťoven ČR	18. 12. 2019	

Ing. David Šmehlík, MHA	zástupce Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR	18. 12. 2019	
prof. MUDr. Aleksi Šedo, DrSc.	předseda Výkonného výboru pro implementaci Strategie reformy psychiatrické péče	26. 11. 2020	25. 1. 2021
prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D.	předsedkyně Výkonného výboru pro implementaci Strategie reformy psychiatrické péče	26. 4. 2021	
PhDr. Petr Winkler, Ph.D.	odborník na problematiku sebepoškození a možnosti prevence, NÚDZ	26. 4. 2021	
Stálý host			
Dr. Srđan Matić	zástupce Světové zdravotnické organizace	18. 12. 2021	

Zástupci v meziresortním koordinačním týmu

Meziresortní koordinační tým má 7 zástupců. Seznam zástupců v roce 2021 zobrazuje tabulka 2.

Tabulka 2 Seznam členů meziresortního koordinačního týmu v roce 2021

Jméno	Funkce	Zástupcem	
		od	do
MUDr. Dita Protopopová	tajemnice Rady	5.11.2019	31. 8. 2021
Mgr. Ivana Svobodová	tajemnice Rady	1. 9. 2021	
Ing. Jakub Haas	Ministerstvo financí	31. 1. 2020	
RNDr. Jiří Klíma	Ministerstvo pro místní rozvoj	25. 11. 2020	
Mgr. Jan Vrbický	Ministerstvo práce a sociálních věcí	28. 1. 2020	
Mgr. Taťána Skalická	Ministerstvo spravedlnosti	31. 1. 2020	
Mgr. Jaroslav Faltýn	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	23. 1. 2020	30. 6. 2021
Mgr. Kateřina Bělohávková	Ministerstvo vnitra	27. 1. 2020	

Jednání Rady

Rada se dle Statutu schází nejméně čtyřikrát ročně. Veškeré důležité dokumenty a zápisy z jednání Rady jsou zveřejněny na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví ČR¹, přičemž na webových stránkách Úřadu vlády České republiky je odkaz na Ministerstvo zdravotnictví².

V roce 2021 se Rada z důvodu přetrvávajících opatření epidemie COVID-19 sešla pouze online a to 16. února, 27. dubna, 1. července a 20. října 2021.

Výstupy z jednání Rady

Rada na svých jednáních v roce 2021 přijala 8 usnesení. Rada v roce 2021 dále věnovala pozornost tématům vycházejícím z předešlých jednáních, stejně jako těm aktuálním.

Národní akční plán pro Alzheimerovu nemoc a obdobná onemocnění 2020-2030 (NAPAN)

Usnesení č. 21/10 ze IV. zasedání dne 16. února 2021

Rada schvaluje NAPAN a doporučuje ho vládě České republiky ke schválení. Zároveň Rada ukládá ministru zdravotnictví a ministryni práce a sociálních věcí předložit tento dokument na jednání vlády České republiky.

NAPAN byl v souladu s usnesením Rady č. 21/10 předložen ke schválení vládě a schválen usnesením vlády č. 364 ze dne 12. dubna 2021. Protože oblast demencí souvisí se zdravotní i sociální péčí, je tento plán společným dokumentem Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva práce a sociálních věcí. NAPAN vznikl především v roce 2019. Jeho schválení vládou se s ohledem na změnu priorit kvůli pandemii COVID-19 oproti záměru zpozdilo. Přesto se již v roce 2020 dařilo začít naplňovat některá opatření v souladu se vznikajícím NAPAN.

NAPAN vznikl díky spolupráci odborníků z různých institucí a organizací napříč ČR. Základním východiskem NAPAN je situační analýza provedená pomocí nástroje Global Dementia Observatory (platforma pro systematický sběr dat a sdílení znalostí a příkladů dobré praxe v jednotlivých státech, která je zřízena a spravována WHO). Situační analýza identifikovala oblasti, kterým je třeba se v národní strategii věnovat:

Klíčovou oblastí je diagnostika demence. Správná diagnostika v rané fázi nemoci je spolu s postdiagnostickou podporou zásadní pro zlepšení kvality života lidí žijících s demencí a také jejich blízkých.

Nedostatky v oblasti včasné diagnózy, koordinace služeb a pokrytí službami řeší jednotlivá opatření strategického cíle Doporučené postupy a síť služeb.

¹ Rada vlády pro duševní zdraví | Ministerstvo zdravotnictví (<https://www.mzcr.cz/category/programy-a-strategie/rada-vlady-pro-dusevni-zdravi>)

² Pracovní a poradní orgány | Vláda ČR (<https://vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/>)

Situační analýza dále ukázala nedostatky v oblasti nízké dostupnosti vzdělávacích programů zaměřených na problematiku demence pro nezdravotnická povolání a také pro neformální pečující. Prostor ke zlepšení se nabízí i v osvětě širší veřejnosti. Těmto oblastem se věnují opatření strategických cílů Vzdělávání a povědomí o demenci a prevence.

Vyplynula nutnost zajistit kontinuální epidemiologický dozor a vytvořit výzkumný plán pro oblast demencí. Potřebná opatření jsou popsána ve strategickém cíli Epidemiologie a výzkum.

Poslední oblast NAPAN se věnuje opatřením souvisejícím s ochranou práv osob žijících s demencí.

K nastavení spolupráce při plnění NAPAN se v roce 2021 sešel 20. září Meziresortní koordinační tým; další schůzka plánovaná na konec roku byla přesunuta na leden 2022.

Implementace NAPDZ pro období 2020–2023 (Implementace NAPDZ 2020-2023)

Usnesení č. 21/11 ze IV. zasedání dne 16. února 2021

Rada schvaluje materiál Implementace NAPDZ 2020–2023 a doporučuje ho vládě České republiky ke schválení. Zároveň Rada ukládá výkonnému místopředsedovi předložit tento dokument na jednání vlády České republiky.

Rada zadala usnesením č. 19/3 vytvořit implementační dokument NAPDZ do roku 2023 obsahující zodpovědnosti, ukazatele plnění a definici zdrojů nutných k realizaci definovaných aktivit. Implementace NAPDZ 2020-2023 byla v souladu s usnesením Rady č. 21/11 předložena ke schválení vládě a schválena usnesením vlády č. 263 ze dne 8. března 2021.

Materiál Implementace NAPDZ 2020-2023 je tvořen ve formě tzv. implementačních karet, kdy každá karta rozpracovává jedno opatření NAPDZ do jednotlivých kroků realizovaných v období let 2020-2023. Popsané kroky mají definované termíny plnění a zodpovědné instituce. Karty obsahují finanční nároky a zdroje financování na dosažení stanovených cílů do roku 2023 a indikátory plnění. Opatření NAPDZ, u kterých je implementace plánována až po roce 2023, nejsou v materiálu rozpracována.

Na rozpracování úkolů NAPDZ do Implementace NAPDZ 2020-2023 se podíleli všechny zainteresované resorty a stakeholdeři. Příprava materiálu byla ovlivněna i nárůstem prevalence příznaků duševních onemocnění související s dopady epidemie COVID–19. Jde například o zvýšení dostupnosti psychoterapie a krizových služeb.

K plnění dílčích opatření přispívají projekty Ministerstva zdravotnictví v oblasti reformy péče o duševní zdraví i aktivity dalších resortů koordinované na úrovni Rady a diskutované v rámci meziresortního koordinačního týmu při Radě.

Financování sociálních služeb v oblasti duševního zdraví pro rok 2022

Usnesení č. 21/12 z V. zasedání dne 27. dubna 2021

Rada ukládá Ministerstvu práce a sociálních věcí a Ministerstvu zdravotnictví, aby ve spolupráci se zástupci krajů připravily konečný návrh na rozdělování financování sociálních služeb v oblasti duševního zdraví, tak aby byla už pro rok 2022 zachována účelovost těchto prostředků na další období.

Usnesení č. 21/14 ze VI. zasedání dne 1. července 2021

Rada schvaluje vytvoření dotačního titulu v rámci Ministerstva zdravotnictví pro účely financování sociální části center duševního zdraví a multidisciplinárních týmů pro cílové skupiny dětí, lidí s demencí, lidí s problematikou závislosti a lidí s nařízeným ochranným léčením, které byly zřízeny v projektech Podpora vzniku center duševního zdraví I-III, Podpora nových služeb v péči o duševně nemocné. Ministerstvo financí v rámci přípravy státního rozpočtu vyčlení částku k financování těchto služeb dle zaslaných podkladů Ministerstva práce a sociálních věcí, které budou aktuální vždy pro následující rok fungování center duševního zdraví a multidisciplinárních týmů a ukládá výkonnému místopředsedovi Rady předložit podklady k danému dotačnímu titulu ke schválení vládou ČR.

V souladu s usnesením Rady č. 21/12 bylo řešeno financování sociálních služeb pro rok 2022, a to s ohledem na požadavek Ministerstva financí na zachování účelovosti finančních prostředků. Ty mají být využity v souvislosti s reformou péče o duševní zdraví a postupně navyšovány v souladu s NAPDZ.

Financování bylo diskutováno na Radě i na dalších jednáních mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem financí, Ministerstvem zdravotnictví, Úřadem vlády i kraji. Bylo zvažováno několik variant řešení daného problému. Dvě z těchto variant ustanovujících gesci pro rozdělování finančních prostředků na Ministerstvo práce a sociálních věcí byly vyhodnoceny jako nevhodné s ohledem na znění zákona o sociálních službách. Ten obsahuje podmínku rozdělení finančních prostředků na kraje a hl. m. Prahu dle výše procentního podílu určeného každému kraji (tzv. směrné číslo), ale neodráží rozdílnou situaci při realizaci reformy péče o duševní zdraví v jednotlivých krajích ani postup transformace jednotlivých psychiatrických nemocnic. Dále byl navrhován dotační program na Úřadu vlády, přičemž tato varianta není možná, neboť Úřad vlády nedisponuje potřebnými personálními ani jinými zdroji pro správu dotačního programu. Poslední variantou bylo zřídit samostatný dotační program, který bude vyčleněn alespoň na vybrané zdravotně-sociální služby (centra duševního zdraví a multidisciplinární týmy pro cílové skupiny dětí, lidí s demencí, lidí s problematikou závislosti a lidí s nařízeným ochranným léčením), aby byla zajištěna účelovost vynaložených prostředků, jak bylo od počátku záměrem. Rada na svém zasedání dne 1. července 2021 tyto varianty projednala a poslední variantu usnesením č. 21/14 schválila jako nejvhodnější z možných řešení situace. Vzhledem k faktu, že Rada je v gesci Ministerstva zdravotnictví a tento resort byl i zodpovědný za realizaci klíčových projektů v rámci reformy péče o duševní zdraví, přihlásilo se Ministerstvo zdravotnictví za předpokladu obdržení finančních prostředků ze státního rozpočtu k přípravě a správě dotačního programu.

V případě neobdržení finančních prostředků ze státního rozpočtu na dotační program nebude mít Ministerstvo zdravotnictví možnost jej realizovat a sociální část center duševního zdraví a multidisciplinárních týmů bude hrazena pouze výše uvedenými standardními mechanismy, tedy dle zákona o sociálních službách. Objem finančních prostředků na rok 2022 byl vykalkulován ve výši 223 595 tis. Kč na pokrytí nákladů na sociální část pro 39 aktuálně existujících poskytovatelů služeb a potřebné zajištění sítě služeb v jednotlivých regionech.

Vládě České republiky byl k projednání předložen záměr dotačního programu pro financování sociální části center duševního zdraví a multidisciplinárních týmů určených pro lidi s duševním onemocněním, respektive pro cílové skupiny dětí, lidí s demencí, lidí s problematikou závislosti a lidí s nařízeným ochranným léčením. Vláda svým usnesením č. 725 ze dne 23. srpna 2021 tento záměr schválila.

Výroční zpráva o činnosti Rady za období 2019 a 2020

Usnesení č. 21/13 ze VI. zasedání dne 1. července 2021

Rada schvaluje materiál Výroční zpráva o činnosti Rady za období 2019 a 2020 a ukládá výkonnému místopředsedovi Rady předložit tento dokument na jednání vlády České republiky pro informaci.

Tajemnice Rady v souladu se Statutem Rady připravila výroční zprávu o činnosti Rady za období 2019 a 2020, kterou Rada schválila usnesením 21/13. Zpráva byla předložena vládě pro informaci na jednání 19. července 2021 a je zveřejněna na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví³.

Soubor indikátorů pro včasnou identifikaci dítěte v ohrožení

Usnesení č. 21/15 ze VI. zasedání dne 1. července 2021

Rada souhlasí s navrženým souborem indikátorů pro včasnou identifikaci dítěte v ohrožení a doporučuje resortu Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva vnitra a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vypracovat plán implementace tohoto nástroje do praxe, včetně jeho integrace do systému vzdělávání a metodické podpory svých resortně příslušných profesních skupin.

Na základě rozhodnutí Rady č. 21/15 byla navázána užší spolupráce zejména s resorty školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí a vnitra, ale i Úřadem vlády, pro které je téma v souvislosti se závislostí rodičů i dětí také velmi důležité. Návrh karty, nově nazývané KID karta (koordinace - identifikace – důvěra), je připravován pro různé cílové skupiny: lékaře, učitele, pracovníky v sociálních službách atd. Společný základ je rozpracován dle potřeb těchto cílových skupin. První ucelený návrh byl připraven ve spolupráci s MŠMT pro učitele a v roce 2022 dojde k implementaci této karty.

Návrh novely zákona o pomoci v hmotné nouzi z roku 2021 – sněmovní tisk 652

Usnesení č. 21/16 ze VI. zasedání dne 1. července 2021

Rada vyjadřuje zásadní nesouhlas se zněním sněmovního tisku č. 652, protože aplikace této první normy v praxi může mít negativní dopad na osoby s duševním onemocněním, kde nově postihované skutečnosti jsou často příznakem jejich onemocnění.

Na základě diskuse návrhu sněmovního tisku 652 z roku 2021 bylo Radou přijato usnesení č. 21/16, kde byl vyjádřen zásadní nesouhlas se zněním tohoto sněmovního tisku. Aplikace této právní normy v praxi by mohla mít negativní dopad na osoby s duševním onemocněním, kde nově postihované skutečnosti jsou často příznakem jejich onemocnění. Na základě usnesení oslovil ministr zdravotnictví poslance se stanoviskem k tomuto návrhu. Materiál byl přerušen ve 3. čtení. S koncem volebního období bylo projednávání sněmovního tisku ukončeno.

³ <https://www.mzcr.cz/rada-vlady-pro-dusevni-zdravi/>

Meziresortní koordinační skupina pro dětské duševní zdraví

Usnesení č. 21/17 ze VII. zasedání dne 20. října 2021

Rada ukládá ministrovi zdravotnictví zřídit Meziresortní koordinační skupinu pro duševní zdraví dětí. Dále ministru školství, mládeže a tělovýchovy, ministryni práce a sociálních věcí a Úřadu vlády nominovat na základě žádosti ministra zdravotnictví odpovídající zástupce, kteří se budou jednání účastnit a budou mít dostatečné kompetence a rozhodovací pravomoci pro společné plnění úkolů vyplývajících z této meziresortní koordinační skupiny.

Na základě usnesení Rady č. 21/17 zřídilo Ministerstvo zdravotnictví Meziresortní koordinační skupinu pro dětské duševní zdraví, a to příkazem ministra č. 57/2021 ze dne 2. prosince 2021.

Skupina vznikla za účelem koordinace spolupráce na agendě podpory dětského duševního zdraví relevantních resortů (zejména Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva vnitra), která vychází z NAPDZ. Důvodem vzniku je charakter agendy dětského duševního zdraví, která je mezioborová a žádá si spolupráci aktérů napříč více segmenty. Cílem je zaměřením se na dětské duševní zdraví jako celek, příprava a realizace vzájemně podpůrných opatření působících napříč resorty, zvýšení efektivity dílčích opatření právě díky meziresortnímu nastavení. MKS DDZ bude také koordinovat implementaci relevantních úkolů zakotvených ve vládou schváleném NAPDZ a bude rovněž reagovat společnými postupy a realizací konkrétních systémových opatření na aktuální dění a výzvy v agendě dětského duševního zdraví. Ustanovení skupiny (se statutem a jednacím řádem, jmenováním konkrétních odpovědných osob) pomůže formalizovat spolupráci a dát větší důraz v rámci péče o duševní zdraví právě na děti a na to, že se nejedná jen o podporu psychiatrické péče. První setkání pracovní skupiny bude v roce 2022. Informace budou uveřejněny na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví na Portálu poradních orgánů, pracovních skupin a odborných komisí Ministerstva zdravotnictví⁴.

Další témata

Na V. zasedání Rady byly podány informace o realizaci **Souboru opatření v oblasti péče o duševní zdraví pro druhou vlnu epidemie COVID-19**⁵. Soubor opatření byl přijat Radou na mimořádném jednání, které se uskutečnilo 4. listopadu 2020. V roce 2021 byla již jednotlivá opatření realizována, případně se připravovala.

Mezi ty realizované patřilo zvýšení dostupnosti psychoterapie a psychosociálních intervencí jako úkol pro Všeobecnou zdravotní pojišťovnu, která již v roce 2021 umožnila ze svého fondu prevence, programu Zvýšení dostupnosti psychosociální podpory⁶ získat příspěvek na psychosociální podporu. Pojišťovna příspěvek postupně rozšířila i o děti od 7 let. Podobný model převzala i Česká průmyslová zdravotní pojišťovna⁷. Vedle toho začala Všeobecná zdravotní pojišťovna ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví připravovat páteční síť center krizové intervence.

⁴ <https://ppo.mzcr.cz/workGroup/173>

⁵ [Soubor opatření v oblasti duševního zdraví pro druhou vlnu epidemie covid-19.pdf \(mzcr.cz\)](https://ppo.mzcr.cz/workGroup/173)

⁶ <https://dusevni-zdravi.vzp.cz/>

⁷ <https://cpzp.cz/preventivni-program/64>

Dalším úkolem bylo realizovat informační kampaň k oblasti duševního zdraví veřejnosti, kdy byly zprovozněny stránky www.opatruj.se⁸, kde mohou lidé pomocí standardizovaných testů ověřit závažnost svých potíží s úzkostí, depresí nebo závislostí na návykových látkách a otestovat svůj celkový well-being a hledat oblasti a doporučení, jak své duševní zdraví a psychickou odolnost posilovat. K tomu byla spuštěna i kampaň. Web má již několik jazykových mutací.

Ministr vnitra ustanovil mezirezortní pracovní skupinu ke koordinaci krizové pomoci v oblasti duševního zdraví populace při mimořádných událostech. Tato pracovní skupina nejprve reagovala na výzvy pandemie Covid-19, její úkoly přetrvávají, pracuje dle potřeby a aktivizuje se při mimořádných událostech a propojuje psychologické složky Ministerstva vnitra, obrany, spravedlnosti a akademickou sféru s resortem zdravotnictví. Skupina se osvědčila i později při reakci na situaci po tornádu v polovině roku 2021. Vedle toho bylo zřízeno virtuální asistenční centrum pomoci⁹, které v době pandemie reagovalo na informační potřeby veřejnosti v oblasti duševního zdraví.

Plánované kroky uskutečnilo i Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a ve spolupráci s Národním ústavem pro duševní zdraví připravilo do škol návrh podpory primární prevence duševního onemocnění.

Na V. zasedání Rady byl také diskutován problém ve **financování sociální práce na obcích**, a to s ohledem na opatření 5.2.1 NAPDZ, které požaduje zavedení case managementu a multidisciplinární spolupráce na úrovni obcí. Toto téma se nepodařilo s ohledem na podmínky jednotlivých resortů vyřešit a je nutné pokračovat v jednáních na meziresortní úrovni, a to společně s obcemi.

Na VI. zasedání Rady bylo nadneseno aktuální téma **nedostupnosti služeb pro děti vyžadující psychiatrickou péči**. Jedná se o dlouhodobý problém a úkol. Návrh na řešení, respektive koncepci dětské a dorostové psychiatrie má připravit Pracovní skupina pro dětskou a dorostovou psychiatrii Ministerstva zdravotnictví. Dalšími kroky, které se realizovaly, byla bonifikace dětské a dorostové psychiatrie, finanční zajištění lůžek pro děti s psychiatrickým onemocněním a rozšíření podpory psychosociální pomoci ze strany VZP i na dětskou populaci (viz výše). Na další Radě byl diskutován i návrh Fakultní nemocnice Motol k řešení krize v dětské a dorostové psychiatrii, přičemž nebyl plně podpořen ze strany odborných společností, a to zejména s ohledem na koncentraci odborníků a lůžek na jedno místo. S ohledem na potřebu prevence a provázanosti aktivit v oblasti péče o dětské duševní zdraví byl na Radě podpořen vznik Meziresortní koordinační skupiny pro dětské duševní zdraví (viz usnesení 21/17).

Mezi další body VI. zasedání, které byly vznášeny **ze strany zástupce organizace neformálních pečovatелů** v oblasti duševního zdraví, patřilo téma odlehčovacích služeb pro lidi s duševním onemocněním a podpora neformálních pečujících. Téma bylo projednané na tomto zasedání. Další témata - nezávislá kontrola u poskytovatelů služeb, příspěvek na péči a zákonné normy na vnitřní stavební uspořádání služeb – na žádost předkladatele bylo jednání odloženo. S ohledem na technické problémy s připojením nebyly projednány ani do konce roku 2021.

---

⁸ <https://www.opatruj.se/>

⁹ <https://tvhasici.cz/acp/>

Meziresortní koordinační tým

Statut Rady vymezuje v článku 7 meziresortní koordinační tým (MKT), ve kterém jsou po jednom zaměstnanci zastoupena ministerstva zapojená do Rady. MKT podrobněji řeší jednotlivé úkoly vyplývající z NAPDZ a z jednání Rady.

V roce 2021 se MKT sešel 6x, vždy k předem určeným tématům s relevantními resorty.

MKT 8. března 2021

Jednání se uskutečnilo on-line a účastnili se jej zástupci pracovní skupiny Výkonného výboru pro řízení implementace Strategie reformy psychiatrické péče (PS Výkonného výboru) a Ministerstva práce a sociálních věcí. Tématem jednání byl postup a možná spolupráce při plnění opatření NAPDZ, které jsou v gesci MPSV nebo u jejichž plnění hraje MPSV významnou roli. Jednalo se zejména o opatření zaměřená na změny v posuzování invalidity a nastavení výše invalidního důchodu a příspěvku na péči, vybudování sítě sociálních služeb v přirozené komunitě, včetně dostupných pobytových služeb, změny ve službách domovů se zvláštním režimem a domovů pro osoby se zdravotním postižením, zavedení case managementu na obcích.

I na základě této schůzky vznikla pracovní skupina s cílem implementace NAPDZ v opatřeních v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí, jejíž první setkání se uskutečnilo 25. května 2021.

MKT 12. dubna 2021

Jednání se uskutečnilo on-line a účastnili se jej zástupci PS Výkonného výboru a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jednání se zaměřilo na aktivity a plány Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy v oblasti duševního zdraví žáků a na opatření NAPDZ v gesci MŠMT, primárně na nastavení systému včasné identifikace ohroženého dítěte (později nazvaného KID karta), studijního a psychologického poradenství studentům a pracovníkům veřejných vysokých škol, pregraduální přípravy pedagogických pracovníků a na prevenci umísťování dětí s duševním onemocněním do zařízení institucionální výchovy.

Na základě jednání se dále rozvíjela spolupráce mezi Ministerstvem zdravotnictví a Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy zejména v oblasti dokončení a implementace KID karty.

MKT 24. května 2021

Jednání se uskutečnilo on-line a účastnili se jej zástupci PS Výkonného výboru a Ministerstva spravedlnosti. Obsahem jednání byla opatření NAPDZ, která jsou ve společné gesci Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva spravedlnosti zaměřená na ochranná opatření, respektive přípravu koncepce ochranného léčení, legislativní úpravu ochranných opatření a rozvoj potřebné péče. Byla domluvena spolupráce s odborníky, kteří pracují na tématu v rámci aktivit Ministerstva zdravotnictví, a přípravu podkladů k úpravám instrukce Ministerstva spravedlnosti - vnitřního a kancelářského řádu pro okresní, krajské a vrchní soudy s ohledem na nově vzniklé služby.

MKT 7. června 2021

Jednání se uskutečnilo on-line a účastnili se jej zástupci Ministerstva zdravotnictví, Národního ústavu pro duševní zdraví a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jednání navázalo na předchozí jednání MKT 12. dubna 2021 a další jednání, které se mezi resorty uskutečnilo 26. dubna 2021. Jednání se zaměřilo výhradně na včasnou identifikaci ohroženého dítěte a možnostem implementace KID karty do praxe v oblasti školství. Díky této spolupráci byla KID karta předložena na jednání Rady ke schválení (viz usnesení 21/15).

MKT 20. září 2021

Jednání, které se uskutečnilo v prostorách Ministerstva zdravotnictví, byli přítomni zástupci PS Výkonného výboru a Ministerstva práce a sociálních věcí. Tématem byla implementace NAPAN, kde jsou společnými gestory resorty zdravotnictví a práce a sociálních věcí. K diskusi byla vybrána opatření týkající se rolí jednotlivých odborností, plánu péče o pacienta a role neformálních pečujících, dále mapování dostupnosti sociálních služeb, podpory přirozených zdrojů opory neformálních pečujících, rodin a lidí s demencí, vzdělávání profesionálů i neformálních pečujících, podpůrných svépomocných skupin pro tyto pečující a přípravy datových balíčků pro regiony.

K NAPAN bylo do konce roku plánováno další setkání k aktualizaci informací o plnění, ovšem realizovalo se až v lednu roku 2022.

MKT 13. prosince 2021

Poslední jednání MKT se uskutečnilo on-line za účasti zástupců Ministerstva zdravotnictví, pojišťoven a odboru protidrogové politiky Úřadu vlády. Jednání se zaměřilo na financování adiktologické péče v různých systémech, a to zejména s ohledem na pilotování nových služeb na sociálně-zdravotním pomezí (adiktologických multidisciplinárních týmů) a ambulancí s rozšířenou péčí pro adiktologické pacienty. Došlo tak k propojení informací za přítomné subjekty, ozřejmění přístupů a obtíží při sladování přístupu k financování adiktologických služeb.